

**THEATER DE
GENERATOR**

Beleidsplan 26-28

Inhoud

Inleiding.....	5
Missie en Visie	6
Missie.....	6
Visie.....	6
Bestuur 2026–2028	8
Theater De Generator 2026–2028: niet zomaar een theater	9
Organisatiestructuur.....	9
Gebouw	10
<i>Collectief Vrijplaats en Verbouwing</i>	10
<i>Alternatief Cultureel Centrum en Broedplaats</i>	12
Klankbordgroep.....	12
Doelstellingen.....	13
26–28: Maatschappelijke impact met theater!	14
De wereld in de fik?!.....	14
Voorbij werken en richting activisme. Over beperkte middelen, burnout en kapitalisme.....	14
Cultuurtafel Leiden x Generator	19
Publiciteit & communicatiestrategie	20
Programma Theater De Generator.....	22
Theater De Generator is een programmerend podium van kleine zaal voorstellingen.....	23
<i>Algemene doelstelling en elementen</i>	23
<i>Thematisch Maatschappelijk Theaterprogramma's</i>	24
<i>De Tor Kindermiddag</i>	35
Nieuwe Makers.....	38
(ny)ss	38

<i>Oproer binnen programmering</i>	39
Storytelling & Poetry communities.....	40
FAT festival legacy naar 26-28.....	42
<i>Programmering inspelend op actualiteiten en community initiatieven</i>	44
Faciliterende spil voor cultuur en maatschappelijke initiatieven in Leiden.....	47
Bezoekersaantallen.....	48
<i>Bezoekersaantallen Leiden</i>	48
<i>Bezoekersaantallen landelijk</i>	48
<i>Hoeveelheid programmering en artiesten</i>	48
<i>2026-2028</i>	48
Productiehuis.....	50
<i>2026-2028</i>	50
<i>De voorstelling NUL van Dylan Nieuwland</i>	51
<i>De voorstelling De Ontvoering van Cees D. van Jonny Tudor</i>	52
<i>Korte producties contextprogrammering</i>	56
<i>OPROER – hét podium voor talent</i>	60
Financiën – Een gezonde basis voor verdere groei.....	61
<i>Van vrijwillige inzet naar Fair Pay</i>	62
<i>Versterking van het team</i>	63
<i>Groei van eigen inkomsten</i>	64
<i>Een groeiende organisatie met een realistisch tempo</i>	65

Inleiding

Theater en productiehuis De Generator is hét activistisch presenterend en producerend theaterpodium van Nederland. Een collectieve verbroederplaats en hét kleine vlakkevloertheater van Leiden. Professioneel maatschappelijk theater wordt er als middel ingezet om de wereld rechtvaardiger en inclusiever te maken, waarbij solidariteit en veiligheid voor gemarginaliseerde groepen voorop staat. De Generator staat al jaren o.a. bekend om haar maatschappelijke theaterprogramma's zoals *Arm!*, een programma om armoede op te lossen, het feministische festival *Amfeminine*, het Afro Caribische *Ankrá* en *Samen Goud*, waar de beleving van ouderen en contact met jongere generaties voorop staat. Nieuwe makers en experimentele theatervormen vormen belangrijke pijlers binnen De Generator, evenals het écht aanwezig zijn in de samenleving waardoor haar visie ook in Leidse wijken te zien was. De eigen voorstellingen van De Generator touren nationaal, in 2025/2026 is dit het geval met de productie *NUL* van Dylan Nieuwland dat dit jaar gemaakt werd, dankzij de alliantie Oproer waarbij wij aangesloten zijn en in 2027/2028 de productie *De Ontvoering* van Cees D. van Jonny Tudor.

Organisatorisch maakt De Generator een voortdurende professionalisering mee. Belangrijke stappen hierin waren in 2026 onder andere het aanstellen van een meer betrokken voorzitter en het omvormen van de artistieke leiding tot een duobaan, zodat de directeur zich meer kan richten op zijn beleidstaken. Een andere hele belangrijke stap was het schrijven van een omvangrijke Meerjarenaanvraag 2026–2028 voor Gemeente Leiden en de vreugde van de honorering hiervan, waardoor vanaf 2026 ons professionele theater stapsgewijs ook financieel als zodanig zal worden weerspiegeld.

In dit beleidsplan besteden we aandacht aan enkele opvallende ontwikkelingen op artistiek, maatschappelijk en organisatorisch vlak.

Missie en Visie

Missie

Het Leidse Theater en Productiehuis De Generator is een activistisch, presenterend en producerend theater en een collectieve verbroederplaats.

Theater van de noodzaak. Als dé kleine zaal van Leiden en het enige theater in Nederland dat zich volledig richt op maatschappelijk geëngageerd theater, maken en programmeren wij werk dat bijdraagt aan een rechtvaardigere en inclusievere samenleving. Wij zetten professioneel theater in als middel voor maatschappelijke verandering, met nadruk op solidariteit, empowerment en veiligheid voor gemarginaliseerde groepen. De Generator is een podium waar makers, publiek en samenleving elkaar ontmoeten, en waar ruimte is voor ontwikkeling, experiment en vernieuwing van de theatervorm.

Visie

De Generator streeft naar een toekomst waarin theater een actieve rol speelt in maatschappelijke verandering en collectieve bewustwording. Wij zijn een toonaangevend podium en productiehuis voor vernieuwende makers met diverse achtergronden, waarbij we een nieuwe norm zetten: de waarde van een maker wordt bepaald door de urgentie, maatschappelijke impact en unieke artistieke eigenheid van hun verhaal, niet door diploma's, privileges of netwerken. Wij creëren een theaterpraktijk waarin publiek actief wordt betrokken, uitgedaagd tot reflectie, gesprek en actie – ook buiten de zaal – door artistiek kwalitatief te handelen, makers te coachen en maatschappelijke groepen te betrekken. Onze collectieve organisatievorm, gebaseerd op gedeelde verantwoordelijkheid en leiderschap, ondersteunt deze visie. Tegelijkertijd bieden we ruimte voor experiment, hybride vormen en het loslaten van labels, zodat theater zich blijft ontwikkelen als dynamische, inclusieve en maatschappelijk relevante kunstvorm.

Bestuur 2026–2028

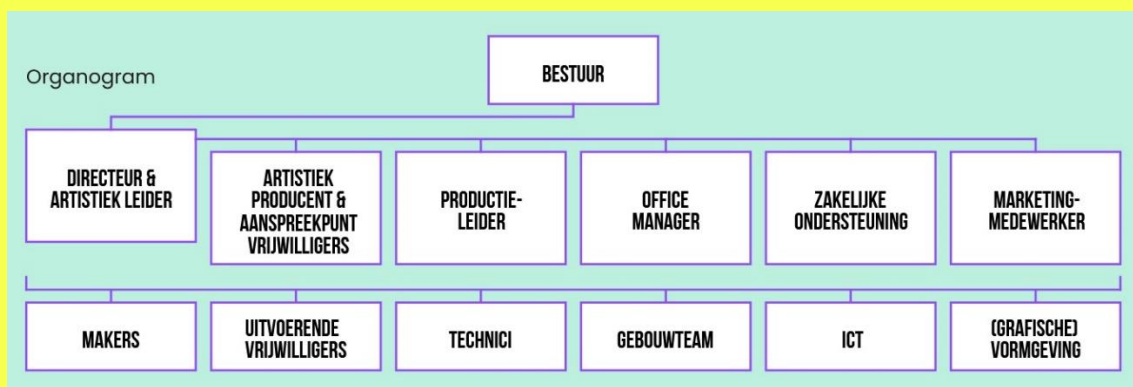
Het bestuur bestaat uit nieuwe voorzitter Bjorn Uyens (o.a. zakelijk leider Theater na de Dam (geweest) en heden algemeen directeur Studio 52nd), penningmeester Iris de Wit (Curriculumontwikkeling, taaldocent, vakgroepvoorzitter bij Hogeschool Leiden en theaterschrijver), secretaris Dr. Matthea Westerduin (o.a. doctor en PHD aan Universiteit Leuven, Universiteit Utrecht en VU Amsterdam) en ondersteunend bestuurslid Bregtje Vlasblom (o.a. Kwaliteitsmanager).

Het bestuur is een bestuur op afstand, controlerend maar niet uitvoerend. Het bestuur handelt bij de vervulling van haar taak steeds vanuit de doelstelling van de organisatie in overleg met het collectief en met de directeur en artistiek producent. Het bestuur komt minimaal 4 keer per jaar bij elkaar. Er is een bestuursreglement met een vergadercyclus, dat ervoor zorgt dat het bestuur zich jaarlijks verhoudt tot onder andere de onderwerpen uit de bestuurlijke codes; het jaarverslag en de jaarrekening; de begroting voor het komende jaar; het artistiek en organisatorisch functioneren van het collectief; etc. Bij de aanstelling van leden van het bestuur wordt er getoetst op belangenverstrengeling en tegenstrijdig belang bij hoofd- en nevenfuncties. Gedurende de zittingstermijn worden wisseling van hoofdfunctie en nevenwerkzaamheden door de leden gemeld en vastgelegd in het jaarverslag. Het bestuur ziet toe op de naleving van de wet- en regelgeving. Op financiële risicobeheersing en interne controle wordt specifiek toegezien door de directeur en de voorzitter. Het bestuur is eindverantwoordelijk. De bestuurders ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Theater De Generator 2026–2028: niet zomaar een theater

Organisatiestructuur

Theater De Generator is een *artist- en activist-led* organisatie die functioneert als een collectief. De leiding is horizontaal, directeur Jonny Tudor wordt daarin gezien als hoofd-coördinator. De hechte samenwerking tussen vrijwilligers en ZZP'ers versterkt zowel de gezamenlijke infrastructuur als de positie van de individuele leden. We bouwen gezamenlijk aan projecten vanuit communities, en werken actief aan publieksbenadering en -ontwikkeling. Daarbij is er ondersteuning van aangewezen coördinatoren op het gebied van zakelijke ondersteuning, artistieke ondersteuning, officemanagement, productie, vrijwilligers en marketing.

De organisatiestructuur van De Generator weerspiegelt haar kernwaarden: diversiteit en pluriformiteit, een dynamische wisselwerking tussen de mensen binnen de gemeenschap, en een flexibele, oplossingsgerichte aanpak die ruimte laat voor plezier, creativiteit en het experimentele.

De directeur voert jaarlijkse voortgangsgesprekken met de medewerkers waarin de persoonlijke doelen worden gekoppeld aan die van de organisatie. Directeur heeft maandelijks vergaderingen met het hele team en halfjaarlijks vindt er een plenaire plaats voor alle medewerkers en

vrijwilligers waarin bedrijfsevaluaties plaatsvinden en beslissingen over de bedrijfsvoering worden gemaakt. Het bestuur voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur, op basis van 360 graden feedback. Alle medewerkers krijgen een opdrachtbevestiging en worden afspraken vastgelegd. Het actieve hechte kern van De Generator bestaat uit zestien gemotiveerde mensen die al jarenlang trouw zijn aan het theater en het productiehuis.

Gebouw

Collectief Vrijplaats en Verbouwing

Wij zijn een theater dat midden in de wijk staat in Binnenstad- Noord en zich bevindt binnen het gebouw van de Vrijplaats. Theater De Generator maakt deel uit van het collectief van zes initiatieven binnen Vrijplaats Leiden. Gezamenlijk dragen wij verantwoordelijkheid voor het beheer en de ontwikkeling van het pand, met de Stichting Vrijplaats Leiden (SVL) als eindverantwoordelijke. Via het kwartaaloverleg stemmen huurders de koers en het onderhoud af.

Sinds het verkrijgen van het voormalige ketelhuis van de oud-conservenfabriek van Tieleman & Dros in 2012 is het gebouw collectief verbouwd door vrijwilligers; een groep mensen voortkomend uit de Leidse kraakscene. De Generator heeft vanaf 2016 met vrijwilligers de bovenzaal ontwikkeld tot een volwaardig theater, terwijl zij in deze jarenlange verbouwing al programmering voerde en theaterproducties maakte. Hoewel in 2023 al de officiële opening van De Generator was, zijn in 2025 de laatste verbouwingspunten afgerond en verschuift de focus volledig naar onderhoud waarbij het klusteam 3x per jaar onderhoudsklussen aan het gebouw doet. Het klusteam is samengesteld uit alle mogelijke betrokkenen bij De Generator, kunstenaars, activisten en zelfs progressieve politici klussen mee. Daarnaast is het theater verder verduurzaamd in 2025 met een volledige LED-lichtinstallatie.

Alternatief Cultureel Centrum en Broedplaats

Met haar zes initiatieven is De Vrijplaats een belangrijke plek geworden voor Leidenaren. Het veganistische eetcafé op de zaterdag is altijd uitverkocht en de mensen die er eten zijn veelal mensen uit de wijk. De Weggeefwinkel is te vergelijken met de buurtsuper van vroeger: iedereen komt er en maakt een babbeltje, het geeft kleur en levendigheid aan de straat. De *Fabel van de Illegaal* die mensen zonder papieren helpt, het mindfulness en yogacentrum HOME, Resistor: een onmisbaar poppodium voor alternatieve muziek en dé plek voor beginnende muzikanten, een kantoor voor freelancers die in de culturele sector werken en de activistengroep Doorbraak, het informatiepunt van BPW over wonen en huurrecht en natuurlijk alle culturele collectieven, theatermakers en initiatieven van De Generator: heel Leiden loopt er binnen en verrijkt de wijk.

Klankbordgroep

In 2025 heeft Theater De Generator een klankbordgroep ingesteld, bestaande uit enkele medewerkers die de directie adviseren bij vraagstukken voortkomend uit de maatschappelijke doelstellingen van het theater. Deze stap vloeit voort uit de unieke positie die De Generator inneemt binnen de Nederlandse theatersector. Als podium dat zich actief uitspreekt over en ruimte biedt aan urgente maatschappelijke thema's - zoals mensenrechten, sociale veiligheid, discriminatie en internationale conflicten - krijgt het theater regelmatig te maken met complexe en soms spanningsvolle situaties. De klankbordgroep biedt een intern kader voor reflectie en zorgvuldige afweging, zodat het theater weloverwogen kan handelen binnen deze dynamische context.

Doelstellingen

Concreet zijn de doelstellingen van Theater en Productiehuis De Generator.

1. Een **presenterend podium** zijn. Een professionele theaterzaal van kleine zaal voorstellingen en producties. Het programmeren op haar vlakke vloer theaterpodium aan de Middelstegracht 36 te Leiden – een theaterzaal met 55 stoelen – van voorstellingen en projecten die haar missie ten uitvoer brengen.
2. Een **productiehuis** zijn waar voorstellingen gemaakt worden, die haar missie ten uitvoer brengen.
3. Een **samenwerkend, sociaal bewust en transformerend community theater** zijn. Het theater staat midden in de wijk en de samenleving. Dat doet ze door in verbinding te staan met de burens en met maatschappelijke initiatieven, door met nieuwe makers te werken en door op een hechte gemeenschap van betrokken vrijwilligers te draaien, waardoor ze als broedplaats belangrijk is voor de stad Leiden. De Generator werkt met de disciplines theater, dans, storytelling, film, poëzie, beeldende en performance kunst. Naast betaalbare reguliere kaartverkoop, wordt de programmering altijd gratis aangeboden, voor mensen wie theater anders niet in hun budget past.
4. Een **faciliterend theater** zijn, de theaterzaal verhuren tegen een sociaal tarief of gratis aan belangrijke maatschappelijke en/of culturele partners in de stad.

26–28: Maatschappelijke impact met theater!

De wereld in de fik?!

Terwijl De Generator een unieke parel in het theaterlandschap van Nederland en Leiden is, staat de wereld spreekwoordelijk en niet zo spreekwoordelijk in de fik én werken haar medewerkers – het merendeel als vrijwilliger en met zeer beperkte middelen – áán deze wereld. Groeiende zorgen over veiligheid in de publieke ruimte – van PFAS tot veiligheid voor vrouwen en transmensen –, conflicten en mensenrechtenschendingen wereldwijd, en normalisering van extreemrechts gedachtengoed vormden geen abstract decor, maar realiteit die direct doorwerkte in het theater.

Mensen vragen zich dan ook af: hoe doen jullie het, hoe houden jullie dit vol? Het antwoord: voor ons is het runnen van dit theater puur actievoeren. En actievoeren is hard werken máár geeft tegelijkertijd kracht want er is niks optimistischer dan zien dat iets niet deugt en de schouders eronder te zetten om dat te verbeteren. Er is niks optimistischer dan het bewust creëren van een samenzijn van mensen én groepen, een samenzijn dat in haar middelpunt een sociale en veranderende winstoogmerk heeft, niet een economisch.

Voorbij werken en richting activisme. Over beperkte middelen, burnout en kapitalisme.

De inzet van De Generator beweegt zich nadrukkelijk op het snijvlak van kunst, activisme en community-work. Voor ons is werken binnen ons theater geen ‘werk’, maar idealisme. Dat betekent echter dat de grenzen van draagkracht óók zichtbaar blijven: structurele onderfinanciering, afhankelijkheid van vrijwillige inzet en de druk om te blijven reageren op urgente actualiteit vragen veel van de organisatie en haar mensen.

Tegelijkertijd is juist binnen deze spanning de noodzaak voelbaar om door te gaan, om ruimte te blijven maken voor tegengeluid, ontmoeting en verbeelding buiten dominante economische logica's. Er is niks optimistischer dan theater inzetten als de hamer om de realiteit mee te veranderen. Want zoals Bertolt Brecht zei: ***"Kunst is geen spiegel om de realiteit te reflecteren, maar een hamer om haar te vormen"***. En de geschiedenis bewijst dat kunst de macht heeft om de revolutie te ontketen.

Veiligheid

De komende jaren werken we aan een nieuwe strategie: eerst plannen maken en uitvoeren voordat we nieuwe initiatieven ontwikkelen. Deze werkwijze is nodig om oude valkuilen te doorbreken, ontstaan uit de overlevingsstand waarin we jarenlang hebben gefunctioneerd. De kracht van De Generator is dat iedereen iets meebrengt waarin hij of zij ervaringsdeskundige is, waardoor de betrokkenheid persoonlijk en intens is. Dit is een kracht, maar brengt ook risico's met zich mee. De cultuur was altijd gericht op het maken van *going that extra mile*. Met de nieuwe strategie, gezondere financiële middelen en de komst van een artistiek producent en zakelijke ondersteuning kunnen we de lasten beter verdelen en duurzamer werken. Achter de schermen heeft De Generator gewerkt aan haar aanpak voor sociale veiligheid door het opstellen van het [Gedragscode Handboek](#), samen met het aanwijzen van een intern en extern vertrouwenspersoon. Wat betreft externe communicatie werkte het PR-team in 2024 en 2025 aan het Communicatie Handboek waarin o.a. stappenplannen rondom digitale toegankelijkheid zijn vastgelegd.

Verder besteed De Generator voortdurende aandacht aan fysieke veiligheid door o.a. een voldoende aantal aan BHV'ers en een RI&E.

Diversiteit, inclusie en toegankelijkheid

Diversiteit, inclusie en toegankelijkheid staan centraal bij De Generator, zowel op als naast het podium. Ons oprichtingsmanifest uit 2016 stelde al: maatschappelijk theater kan niet bestaan zonder een realistische afspiegeling van de maatschappij in programmering, producties, personeel, partners en publiek – en daar werken we dagelijks actief aan. Die afspiegeling heeft lang weinig aandacht gekregen in de culturele sector, maar krijgt gelukkig meer ruimte. Toch blijven wij kritisch. We willen voorkomen dat diversiteit verwordt tot een cosmetisch laagje, zoals eerder gebeurde bij het denken over de 'multiculturele samenleving'. Werkelijke verandering vraagt om het erkennen en doorbreken van diepgewortelde structuren rond validisme, racisme, seksisme, gender- en klassenongelijkheid. Dat vergt niet alleen mooie woorden, maar actief beleid, leren, ontleren, luisteren en durven veranderen. Wanneer minderheden niet op de podia of in het publiek vertegenwoordigd zijn, ligt dat aan structurele uitsluiting – niet aan hun wil of aanwezigheid in de stad. In een stad als Leiden, waar 25% van de inwoners een migratieachtergrond heeft, is die representatie geen wens, maar noodzaak. Hoewel werkelijke diversiteit, ook voor ons, een moeilijk pad blijft, geloven we dat het erkennen van dit proces meer impact heeft dan beweren dat we er al zijn.

Cultuurtafel Leiden x Generator

Als klein vlakkevloerpodium vinden wij het essentieel om aangesloten te blijven bij wat er speelt binnen de Leidse cultuursector. Onze deelname aan de Cultuurtafel Leiden speelt hierin een belangrijke rol. Als geëngageerd en maatschappelijk podium is het voor ons bovendien van groot belang om via deze tafel midden in de Leidse samenleving te staan.

Aan de Cultuurtafel komen vertegenwoordigers van culturele instellingen samen om kennis te delen en gezamenlijk op te trekken in het cultuurbrede debat. Dit stelt ons in staat om niet alleen goed geïnformeerd te blijven, maar ook actief bij te dragen aan de positionering van Leiden binnen het Nederlandse culturele landschap en invloed uit te oefenen op gemeentelijk beleid.

De Cultuurtafel laat op verschillende manieren van zich horen. Zo werd er gewerkt aan een *position paper* richting de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, gericht op onder meer investeringen, de maatschappelijke waarde van cultuur en vernieuwing binnen de sector. Daarnaast is er betrokkenheid bij subsidietrajecten, educatie en de positionering van Leiden als cultuurstad. Ook treedt de Cultuurtafel naar buiten met onder andere in het verleden een pleidooi in het Leidsch Dagblad, inspraak bij de commissie Werk & Middelen, interviews bij radio Sleutelstad en persberichten over de noodzaak van structurele investeringen in cultuur.

De Cultuurtafel bestaat uit 13 vaste deelnemers en biedt daarnaast ruimte aan andere betrokkenen uit de sector om onderwerpen te agenderen. Door onze deelname blijven wij verbonden met de stad én dragen wij bij aan een sterke, toekomstbestendige culturele infrastructuur in Leiden.

Publiciteit & communicatiestrategie

De publiciteitsstrategie van Theater De Generator kenmerkt zich door een geïntegreerde en gelaagde aanpak, waarin zowel de overkoepelende programmering als individuele producties gericht onder de aandacht worden gebracht bij diverse doelgroepen. Door intensieve samenwerkingen met partners – elk met een eigen achterban – beschikken we over een sterk ‘ingebouwd’ bereik, dat actief werd versterkt via eigen communicatiekanalen.

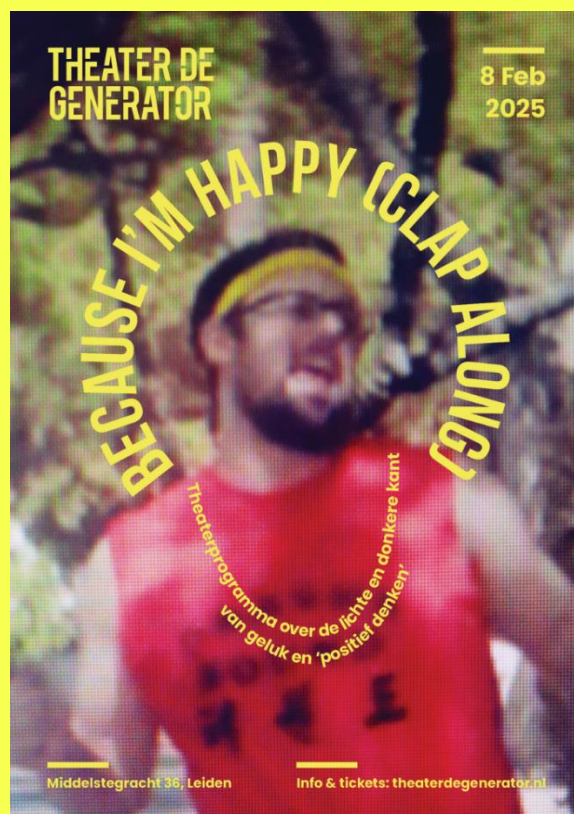
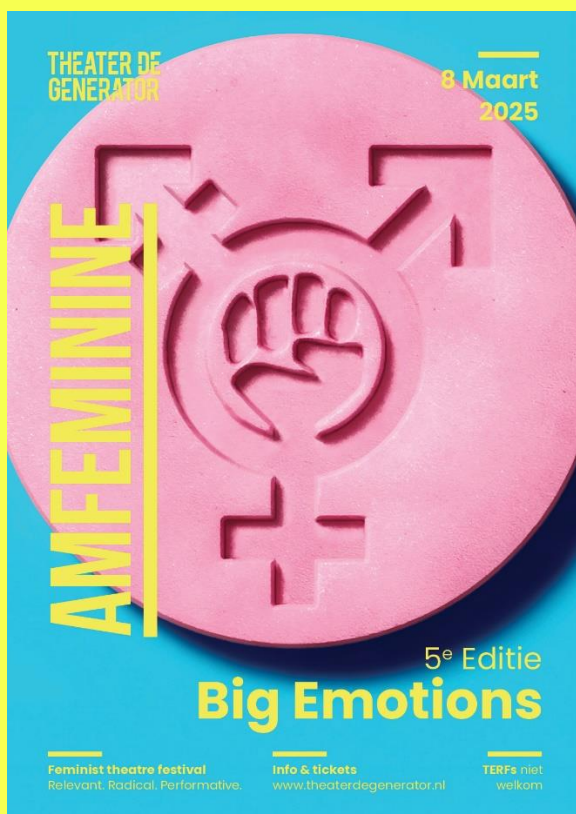
De website fungeerde als centrale informatieplek, aangevuld met een doordachte nieuwsbriefstrategie. Per kwartaal word het programma in samenhang gepresenteerd, inclusief de onderliggende visie, terwijl maandelijkse nieuwsbrieven en gerichte mailings per productie zorgen voor verdieping en betrokkenheid. Deze communicatie komt tot stand in nauwe afstemming tussen artistieke leiding en PR, en word actief gevoed door publieksopbouw, onder meer via inschrijfmogelijkheden rondom kaartverkoop en tijdens evenementen.

Samenwerkingen spelen een cruciale rol: via een wederkerig uitwisselingsbeleid bereiken we elkaars netwerken en versterken we de inhoudelijke impact van programma’s. Dit vergroot niet alleen het bereik, maar stimuleert ook actieve betrokkenheid van publiek bij maatschappelijke thema’s.

Op social media ligt de nadruk op Instagram, aangevuld met Facebook voor specifieke doelgroepen. Hier kiezen we bewust voor een toegankelijke, speelse en tegelijkertijd uitgesproken stijl, waarin ruimte is voor stellingname en engagement. Door middel van deelbare content, samenwerkingen (collab-posts) en gerichte campagnes bouwen we per productie aan zichtbaarheid en interactie.

Daarnaast investeren we in persrelaties en lokale zichtbaarheid via platforms als [Sleutelstad](#), [Leidsch Dagblad](#) en [Centraal+](#), evenals landelijke agenda's. Fysieke distributie van posters en flyers – zowel stadsbreed als wijkgericht – versterken deze aanwezigheid.

Voor iedere productie ontwikkelen we een eigen visuele campagne, wat zorgt voor een herkenbare en onderscheidende signatuur. De PR van De Generator is komende jaren een combinatie van professionele strategie, DIY-mentaliteit, community-denken en persoonlijke benadering. We creëren geen standaardcampagnes, maar bouwen per project aan een eigen wereld die zichtbaar, voelbaar en verbindend is voor publiek, makers en partners.

Programma Theater De Generator

Theater De Generator ontwikkelt een veelzijdige en maatschappelijk betrokken programmering, waarin artistieke kwaliteit en maatschappelijke urgentie hand in hand gaan. Naast het bieden van ruimte voor experiment en community-gedreven initiatieven, programmeert het theater ook uitgesproken en vernieuwende theaterproducties van (jonge) makers die zich kenmerken door een eigenzinnige signatuur en inhoudelijke scherpte. Als presenterend podium beweegt De Generator zich daarmee nadrukkelijk in de lijn van podia als Zaal 3, Grand Theatre (bovenzaal), Frascati (2, 3 en 4), Theater Kikker (kleine zaal) en Maaspodium (rode zaal).

Voorstellingen staan zelden op zichzelf, maar maken deel uit van bredere trajecten waarin ook gesprekken, workshops, storytelling, straatperformances en dialoogmomenten een rol spelen. De programmering ontstaat deels vanuit de communities zelf en bestaat onder andere uit thematische avonden, nieuwe makerspresentaties en zowel kindermiddagen voor rebelse kinderen als het aanbieden van op basisscholen van workshops over democratie en het [LHBTQIA+ alfabet](#). Tegelijkertijd biedt De Generator laagdrempelig ruimte aan Leidse initiatieven, zoals amateurtoneelgroepen en culturele collectieven.

Inhoudelijk ligt de focus op urgente maatschappelijke thema's, waaronder mentale gezondheid, gendergelijkheid, dekolonisatie, queer emancipatie, armoede en kinderp participatie. Met deze aanpak wist De Generator in 2025 circa **4500 bezoekers** te bereiken, waaronder een opvallend divers publiek dat vaak ondervertegenwoordigd is binnen de theatersector. We verwachten een groei in 2026-2028.

Hier volgen een aantal belangrijke programmeringspijlers van Theater De Generator.

Theater De Generator: programmerend podium van kleine zaal voorstellingen

Algemene doelstelling en elementen

Bij De Generator heeft elk programmeringsmoment een eigen maatschappelijke aanpak, kracht, impact en publiek, maar deelt het de volgende algemene doelstellingen:

- Focus op programmeren van professioneel, kwalitatief (muziek)theater, dans en performancekunst.
- Programmering gebaseerd op de behoeftes en ervaringen van specifieke gemeenschappen
- Betrekken van lokale maatschappelijke organisaties, semi-profs en amateurs door:
 1. Actieve rol in werving van deelnemers en publiek.
 2. Inhoudelijke gesprekken voorafgaand aan het event over het onderwerp en die inhoud ervan meenemen in programma.
 3. Deelname in het programma zelf.
- Maatschappelijk kritisch en scherp cureren, gericht op medeverantwoordelijkheid en empowerment.
- Bereiken en betrekken van ondervertegenwoordigde publieksgroepen in de theaterwereld; inclusief minderheden, mensen met lagere SES en publiek op zoek naar vernieuwend theater.
- Actief gemodereerde (na)gesprekken of interactieve interventies.
- Samen eten, drinken en het feestelijk samenzijn vieren, bijvoorbeeld door samen te dansen of creatief te zijn.

Thematisch Maatschappelijk Theaterprogramma's

Wie niet voldoet aan de dominante norm, wordt door de inrichting en mechanismes van onze samenleving naar de zijlijn verdrongen, of zelfs eroverheen gezet.

Op basis van deze analyse en de daarbij komende noodzaak om hier verandering in te brengen vindt in 2026-2028 de doorontwikkeling plaats van een zestal thematisch maatschappelijke theaterprogramma's die in onze theaterzaal plaatsvinden en waar afgelopen jaren de structuren voor zijn opgezet. Deze contextprogrammering bestaat uit voorstellingen en publieks- en participatiemomenten in samenwerking met veelal jonge professionals, maatschappelijke initiatieven en semiprofs. Programma's die maatschappelijke en culturele rijkdom brengen aan de stad Leiden en omstreken. Deze programma's gaan in op de volgende maatschappelijke thema's: zwarte gemeenschap en zwarte geschiedenis, vrouwelijkheid, ruimte voor de LHBTQIA+ gemeenschap, de kracht van ouderen, armoedebestrijding en mentale gezondheid.

Afro-Caribisch en Surinaams Festival

Dit jaarlijkse festival, opgezet door zwarte cultuurmakers, richt zich op de doorwerking en heling van het slavernijverleden, racisme en uitsluiting. Met meeslepend theater, woordkunst, muziek, dans en rituelen worden pijn, kracht en verbinding gedeeld met het publiek. Thema's als identiteit, koloniale erfenis en collectieve heling vormen de basis van de programmering en worden met elke editie meer en meer uitgediept. Samenwerking met Leidenaren en lokale organisaties maakt dit festival niet alleen inclusief, maar ook een ontmoetingsplek voor heling van de gemeenschap zelf en bewustwording voor witte mensen. Helende en reflecterende publieksinterventie zijn altijd onderdeel van het festival, zoals de Tula-opstelling van Kamla de Haas waarin zwart en wit uitgenodigd wordt zich letterlijk te verhouden tot de slavernijgeschiedenis en er samen

uit te komen, dansworkshops en open gesprekken in *gatherings* zoals bijv. met de workshop *Healing the Black Caribbean Experience*. Het proces voorafgaand aan het festival wordt extra kracht bijgezet door bijvoorbeeld het KUMI-traject dat wordt ingezet om in te zoomen op vooroordelen van het team zelf – omdat een betere wereld niet mogelijk is zonder zelfreflectie en veranderingen van binnen organisaties.

Afgelopen jaren heeft het festival onder de naam Ankrá en Blacklight plaatsgevonden, onder leiding van Afro Caribische Leidenaar Fayola Antonius, in samenwerking met een team uit de gemeenschap zoals voorheen Joshua Snijders, Farleya Lacle, Yanick Monk en Aqueene Wilson. Wij vinden het belangrijk óók buiten de muren van ons theater te treden met dit festival. Komende jaren vervolgen we daarom de opgezette samenwerkingen met o.a. KILTV/Universiteit Leiden wiens expositie *Caribbean Ties* op het festival stond, Theatergroep Domino in Scheltema als extra locatie en organisaties als Mapping Slavery die eerder tijdens het festival een slavernijstadswandeling organiseerde. Ook investeren we in het creëren van één op maat gemaakte (straat)performance, zoals *Say Their Names* in 2024 toen 300 namen uit de Afrikaanse en Afro-Caribische diaspora hardop uitgesproken werden en ervoor geklapt werd, op plekken in de stad verbonden aan slavernij en kolonialisme. De zaalprogrammering bestaat uit artiesten zoals hen die voorgingen, performers als Gerry Mendes/Orkater, Sherise Strang, Onias Landveld, Vernon Chatlein, Alydia Wever, Michael Wanga en Dalton Jansen.

Samen Goud

Samen Goud is een jaarlijks terugkerend intergenerationeel theaterfestival dat inzet op de emancipatie van ouderen en het doorbreken van sociale en generatiegrenzen. Vanuit de wens van ouderen zelf om niet langer te worden 'weggezet bij elkaar', maar juist actief onderdeel te zijn van een gedeelde samenleving, brengt Samen Goud jong en oud samen op het podium, in het publiek én in de gesprekken daaromheen. De afgelopen edities hebben bewezen hoe groot de behoefte is aan ontmoeting en samenwerking tussen generaties. Het festival laat zien dat ouderen geen toeschouwers aan de zijlijn zijn, maar actieve makers, denkers en verhalenvertellers, met waardevolle levenservaring die gedeeld mag en moet worden.

In de komende jaren blijft Samen Goud zich inzetten om ouderen zichtbaar maken als actieve en creatieve krachten binnen de samenleving.

Daarnaast streven we ernaar generaties met elkaar te verbinden, niet alleen via theater en dans, maar ook door gezamenlijke maaltijden, gesprekken en vieringen. Door samen kunst te maken en te beleven, zetten we ons in tegen eenzaamheid. We creëren inclusieve, veilige en toegankelijke ruimtes, ook voor ouderen die slecht ter been zijn; zij worden door onze vrijwilligers persoonlijk thuis opgehaald en naar het theater begeleid. Bovendien geven we ouderen eigenaarschap over de inhoud en vorm van het festival.

De opzet van de komende edities bouwt voort op de ervaringen en successen van eerdere jaren. Zo zal voor het festival in samenwerking met kunstenaars van verschillende leeftijden en achtergronden, nieuw werk worden ontwikkeld. Eerder werd de amateurvoorstelling van de seniorengroep van het Laaktheater in Den Haag geprogrammeerd op Samen Goud. Speciaal voor het festival maakten professionele jonge theatermakers een performance direct geïnspireerd op deze voorstelling.

Waardoor het publiek deze twee perspectieven te zien kreeg. Leidse dichters van verschillende generaties zullen in gesprek gaan met jong en oud om speciaal voor het festival poëzie te schrijven. Jonge vrijwilligers koken gerechten van vroeger, waarmee herinneringen, verhalen en smaken generaties met elkaar verbinden. Nieuwe theatermakers werken mee, zoals o.a de jonge Leidse schrijver Pim van Beelen. Het festival blijft investeren in een divers team van presentatoren, afkomstig uit verschillende culturen, leeftijden en genders, waarbij ruimte is voor mensen buiten de kaders van de traditionele genderbinariteit. Elke editie van Samen Goud eindigt steevast met een intergenerationeel dansfeest of workshop, waar jong en oud samen op de vloer staan – een levendige viering van verbinding, levenslust en gelijkwaardigheid. Met deze aanpak blijft Samen Goud bijdragen aan een samenleving waarin ouderen niet alleen gezien, maar ook gehoord, gevoeld en gevierd worden – en waarin we ‘oud worden’ niet benaderen als eindpunt, maar als een waardevolle en inspirerende levensfase.

Arm! Festival

Het Arm! festival, zet theater in als krachtig middel om armoede zichtbaar en bespreekbaar te maken en daadwerkelijk te bestrijden. Arm! biedt niet alleen voorstellingen over armoede zoals Class Warfare Forever van Opening Statement of Cotton Wool van Gina Alina Patilea – dat laatste is speciaal voor Arm! gemaakt – maar creëert een ontmoetingsplek waar mensen met verschillende achtergronden – en in het bijzonder mensen met een lage sociaaleconomische status – actief meepraten over oorzaken, stigma's en oplossingen rondom armoede. In plaats van óver armoede te praten, zoals vaak gebeurt, spreekt Arm! mét mensen die armoede ervaren, zowel op het podium als in de zaal. Theater en gesprek geeft tijdens Arm! ruimte aan de persoonlijke verhalen achter de statistieken, maakt het onzichtbare voelbaar, doorbreekt stigma, legt de verantwoordelijkheid waar die hoort en versterkt de stem van mensen die

armoede zelf kennen. Elk festival wordt afgesloten met een open gesprek waar het publiek, ervaringsdeskundigen, beleidsmakers en kunstenaars samen werken aan concrete voorstellen om armoede aan te pakken.

Deze ideeën vinden hun weg naar de Leidse politiek: in 2023 leidde dit tot het schrappen van de 'kliklijn' voor bijstandsfraude. In 2024 tot een vurig debat in de gemeenteraad over de organisatie DZB en De Participatiewet, nadat artistiek leider Jonny Tudor namens het publiek in de raad insprak. Arm! wordt ook landelijk opgepikt, zo gaf Jonny in Utrecht een performance lezing voortkomend uit Arm! en verscheen zijn opiniestuk over armoede in het [Nederlands Dagblad](#). Met theater als startpunt en een open dialoog als vervolg bouwt Arm! ook komende jaren aan een stad waarin armoede niet genegeerd, maar opgelost wordt en waarbij Leidse organisaties betrokken worden om mee te denken over de invulling van het nagesprek en praktisch mee te helpen hapjes voor de avond voor te bereiden of voedselpakketten. Dit gebeurde eerder met De Voedselbank, Green Kitchen, Leger des Heils, de senioren van Leidse Organisatie Surinamers en Antillianen en Soepgoed (Wibar).

Queer Programma

Jaarlijks organiseert De Generator een queer theaterprogramma, met speciale aandacht voor minder zichtbare groepen binnen de LHBTQIA+ gemeenschap zoals Queers en Trans mensen. Het event combineert performance, gesprekken en viering, en geeft ruimte aan actuele thema's uit de Leidse community. Beleidmakers, zoveel mogelijk verschillende generaties queers en publiek worden uitgedaagd om samen te bouwen aan een inclusieve stad. Komende jaren worden, naast geprogrammeerde of geproduceerde theatervoorstellingen, elementen zoals karaoke en ballroom gecombineerd met verdiepende gesprekken, gemodereerd door Leidse queer hosts, over queer issues – zoals we dat in 2025 deden: met het thema Queer (&) Love en in 2026 het succesvolle weekend in het teken van

trans levens en strijd, genaamd TRANS. We vierden queer liefde en trans mensen maar zoomden ook in op hoe die krachtige liefde in te zetten tegen mensen die haten en zich voor het karretje laten spannen van giftige politieke leiders. Dit evenement organiseren we in juni, tijdens Pride Month, om stil te staan bij het belang van strijd voeren voor queer rechten, zoals in 1969 gebeurde bij Stonewall NY, een gebeurtenis dat de aanleiding is geweest voor de Pride Month. In de dans- en audioperformance (Don't) Hit Me Leiden One More Time van Jonny Tudor werd kunst en activisme in 2024 samengebracht en verplaatst naar het hart van de stad. De Catharinabrug werd omgetoverd tot een podium voor dans en protest. Geïnspireerd door Britney Spears' iconische hit, confronteerde de performance het publiek met de realiteit van politiegeweld tegen de LHBTQIA+ gemeenschap – zowel historisch, rondom de Stonewall-rellen op diezelfde dag in 1969, als in het hier en nu, naar aanleiding van het politiegeweld tijdens de Leiden Canal Pride op 11 september 2023. De performance legde een Leidse gebeurtenis bloot waar veel Leidenaren niks van wisten en eiste media-aandacht op. Deze artistieke interventie was ook een moment van verbinding: honderden mensen werden bereikt door de performance, waarvan 50 actief deelnamen via de uitgedeelde koptelefoons. De actie vond brede weerklank in de media en politiek en zette queer veiligheid lokaal weer hoog op de agenda. O.a. [Sleutelstad](#) en [One World](#) schreven hier over.

Amfeminine

Amfeminine is het jaarlijkse feministische theaterfestival van De Generator, dat sinds 2021 plaatsvindt in het kader van Internationale Vrouwendag. Het festival stelt de strijd voor gelijke rechten en sociale veiligheid van vrouwen en vrouwelijke mensen centraal, met een intersectionele blik en met artistieke urgentie. Door middel van theater, performance, educatieve workshops, nagesprekken én directe maatschappelijke actie stimuleert Amfeminine niet alleen bewustwording, maar ook daadwerkelijke gedrags-

en mentaliteitsverandering in de samenleving. Amfeminine werkt ieder jaar thematisch, waarbij maatschappelijke onderwerpen rondom vrouwenrechten op theatrale wijze worden onderzocht en tastbaar gemaakt. Tijdens het festival wordt steevast de veilige ontmoeting tussen makers, deelnemers en publiek centraal gesteld, zodat moeilijke onderwerpen bespreekbaar worden in een omgeving van vertrouwen, reflectie en artistieke expressie. Gesprekken met deelnemers en het publiek worden meegenomen in de ontwikkeling van de volgende editie, waardoor Amfeminine organisch voortbouwt op de veranderende behoeften. Zo ontstond uit de editie van 2023 over seksueel geweld, het thema voor 2024 waarin Amfeminine een belangrijke stap zette door het thema De Verantwoordelijkheid van Mannen in Vrouwenemancipatie centraal te stellen. Met performances van o.a. Juersson Hermanus die met het thema vaderschap op Curaçao bezig is, het *ownende* homo-erotische dansduet SuckerPunch en de performance Woede Rede, die speciaal voor Amfeminine werd gemaakt, verkende het festival hoe (giftige) mannelijkheid de emancipatie van vrouwen beïnvloedt én die van mannen. Het onderzocht hoe mannelijkheid opnieuw vormgegeven kan worden zoals in de workshop over het ontleren van giftige mannelijkheid, waaruit later de Leidse mannenpraatgroep De Kleedkamer is ontstaan – een direct, blijvend effect van het festival op de lokale gemeenschap.

Deelnemers verlaten het festival niet alleen geraakt door de performances, maar ook met handvatten om bij te dragen aan sociale verandering. Deze impact werd in 2024 nog versterkt door de nationale aandacht rondom het festival en het daaraan gekoppelde protest tegen seksueel geweld, dat mede door De Generator en festivaldeelnemers werd geïnitieerd en honderden mensen op de been bracht. Zie voor een verslag: [Volkskrant](#) die De Generator expliciet noemde. In de komende jaren zal Amfeminine deze lijn blijven voortzetten: feministische thema's worden niet alleen theatraal zichtbaar gemaakt, maar ook direct verbonden aan reflectie,

maatschappelijke actie en lokale initiatieven zoals vrouwelijke studentenverenigingen, de Dolle Mina's en Arabische vrouwengroep Narcis. Zo blijft Amfeminine bijdragen aan structurele verandering, zowel in het theater als daarbuiten.

Mentale Gezondheid

De Generator opent elk jaar met een programma waarin theater, ervaringsdeskundigheid en ontmoeting samenkomen om mentale gezondheid bespreekbaar te maken, empathie te versterken en sociaal isolement te doorbreken. Onze werkwijze is helder: we zetten theater en kunst in als brug tussen persoonlijke ervaring en maatschappelijke context. Door voorstellingen te combineren met nagesprekken, ervaringsverhalen en ontmoetingen, creëren we een veilige ruimte waarin praten over mentale gezondheid niet alleen wordt gestimuleerd, maar ook wordt genormaliseerd. In eerdere edities gaven we met het spreken over depressie mensen letterlijk de ruimte om oog in oog met elkaar en met hun gedachten te staan. De voorstelling *Het gewicht van een gedachte* van Bart van de Woestijne bood bezoekers een intieme en confronterende ervaring die het gesprek over depressie openbrak, zowel tijdens als na de voorstelling, samen met psychologen en ervaringsdeskundigen. Of het programma rondom trauma die liet zien hoe kunst, ontmoeting en gesprek mensen in beweging kunnen zetten. De muziektheatervoorstelling *Troost* van Said El Abboudi bracht een cultureel divers publiek bij elkaar en nodigde uit tot reflectie over zowel persoonlijk als collectief trauma. Kunst werd gekoppeld aan dialoog, met bijdragen van Leidse graffitikunstenaar Girav en lokale psychologen van praktijk Transparant. Een zacht bekleedde theaterzaal en humoristische festivalnamen zoals *Trauma Lama* laat bezoekers letterlijk ervaren hoe zachtheid en hoop kan worden ingebed in het omgaan met zware thema's. De impact van deze avonden is telkens voelbaar: bezoekers verlaten het theater niet alleen geraakt, maar ook gesterkt door verbinding en (h)erkenning. Niet de diagnose staat centraal,

maar de mens zelf. Zo dragen deze events niet alleen bij aan individuele veerkracht, maar ook aan een samenleving die mentaal welzijn serieuzer neemt.

De Tor Kindermiddag

Ons jeugdprogramma De Tor richt zich op kinderen tot twaalf jaar en stimuleert hen om kritisch en onafhankelijk te denken. De Tor is een plek waar kinderen serieus genomen worden, waar hun nieuwsgierigheid en eigen mening worden gestimuleerd, en zij ervaren dat zij invloed kunnen hebben op de wereld. Ieder jaar organiseren wij vijf middagen met voorstellingen genaamd De Tor Kindermiddag, die rebels en creatief denken bij kinderen stimuleren en financieel laagdrempelig zijn – slechts 2,50 euro per kind.

Daarnaast ontwikkelen we twee workshops in samenwerking met organisaties Cultuurcoaches en Verwonder Om De Hoek: één over democratie en burgerschap, en één over LGBTQTIA+-bewustzijn. Deze workshops worden minstens tien keer per jaar op verschillende scholen aangeboden, zodat kinderen leren én docenten praktische handvatten krijgen om op een dieper niveau met hun leerlingen over deze thema's te praten. Bovendien is er een kruisbestuiving tussen de Kindermiddagen en de workshops: binnen de Tor Kindermiddag organiseren we bijvoorbeeld de Kinderdemonstratie, waarin kinderen in creatief protest naar het stadhuis gaan, en programmeren we rondom LGBTQTIA+-thema's, zodat beide lijnen elkaar versterken en samen het overkoepelende De Tor-concept vormen.

De Tor Kindermiddagen omvat bestaande eigenwijze en rebelse jeugdprogrammering terwijl de workshops worden ontwikkeld door geëngageerde theaterdocenten en educatiemedewerkers die specifiek op deze workshops zijn ingezet. Beide onderdelen bieden ruimte voor creativiteit en maatschappelijk engagement, met makers die voor én samen met kinderen mooie, boos, dwars en prachtig theaterspektakels maken. Belangrijk daarbij is dat kwalitatieve voorstellingen en workshops financieel toegankelijk blijven voor Leidse kinderen en hun ouders. Hierbij werkt De Generator geregeld samen met de Cultuurcoaches van BplusC.

De Tor Kids laat zien dat politiek en maatschappelijk theater ook voor kinderen mogelijk en noodzakelijk is. Door voorstellingen te verbinden aan actieve participatie ervaren kinderen dat hun stem telt en dat zij daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen op de wereld om hen heen.

Nieuwe Makers

Theater De Generator positioneert zich komende jaren steeds concreter als een stimulerende plek voor nieuwe makers, door binnen de programmering bewust ruimte te bieden aan beginnende en zich ontwikkelende professionele makers uit het hele land. Kenmerkend voor de werkwijze is dat programmering vaak relatief kort op de uitvoeringsdatum plaatsvindt, in tegenstelling tot veel andere podia. Hierdoor krijgt het publiek toegang tot actueel werk en urgente thema's die direct aansluiten bij wat er speelt in de samenleving en binnen de kunstpraktijk.

Naast deze doorlopende inzet creëert De Generator ook specifieke momenten waarop nieuwe makers extra zichtbaar worden gemaakt, met name tijdens de *(not your) Stepping Stone (nyss)*-avonden en de *Oproer*-avonden. Deze platforms bieden verdieping, ontmoeting en ruimte voor experiment, en versterken de positie van nieuwe makers binnen én buiten Leiden.

(ny)ss

Theater De Generator organiseert ieder seizoen vijf edities van *(not your) Stepping Stone (nyss)* – uitgesproken als 'nice' – een terugkerende avond waarin een nieuwe maker centraal staat. *(ny)ss* richt zich op net afgestudeerde en pre-mid-career makers die je niet snel op andere podia in Leiden ziet, en biedt hen een volwaardig podium voor artistieke presentatie én inhoudelijke verdieping.

De vijf *(ny)ss* -voorstellingen van 2025 waren bijvoorbeeld: *I LOVE ROMA* van Giovanni Brandt, *Misslightenment* van Eleni Ploumi, *Exit Comfortzone* van Boaz Blume en Brendan Lodder, *To Break Up With I* van Naama Shoshana Fogiel Lewin en *Et Cetera of Een begrepen kubieke meter van het heelal* van BrugMan. Elke editie vertrok vanuit één voorstelling, gevolgd door een

open gesprek tussen maker en publiek onder begeleiding van een moderator.

(ny)ss is nadrukkelijk meer dan een showcase: het is een plek voor ontmoeting, uitwisseling en kritische reflectie. Vragen over wat het betekent om 'nieuw' te zijn, maar ook bredere thema's als machtsverhoudingen, inkomensongelijkheid, veiligheid, diversiteit en toegankelijkheid binnen de sector, worden actief besproken. Daarmee fungeert NYSS als een ruimte waar makers en publiek samen nadenken over de toekomst van de kunstwereld en voor wie die bedoeld is.

Oproer binnen programmering

Naast (ny)ss speelt minimaal drie keer per jaar een Oproer-voorstelling in De Generator. Theater De Generator is aangesloten bij dit landelijke initiatief. Bij de programmering houdt dat praktisch in dat wij de garantie bieden een theaterproductie te programmeren die onder de Oproer-noemer is gemaakt bij een van de andere Oproer partners. Zo zijn deze nieuwe makers verzekerd van een speelplek en wordt een tour van hun productie gewaarborgd. Makers als Elvis de Launay, Yeliz Dogan, Marlies Ruigrok en Noah Janssen.

Storytelling & Poetry communities

In 2025 bleven de storytelling- en woordkunstgemeenschappen een belangrijk onderdeel van de programmering van De Generator. De internationale storytellingavond *Tell Me More* vond negen keer plaats en bracht maandelijks een diverse groep Nederlanders, nieuwe Nederlanders en expats samen in uitverkochte, Engelstalige avonden. Onder leiding van Xina Mercken groeide het platform de afgelopen jaren uit tot een professionele en zelfstandige community. In 2025 rondde zij haar professionaliseringstraject af en droeg zij het stokje over aan een nieuw, in Leiden gevestigd team, dat aan het eind van het jaar werd gehonoreerd door de Gemeente Leiden om de activiteiten voort te zetten. Naast de publieksavonden werden er ook meerdere masterclasses georganiseerd om nieuw talent te ontwikkelen en de storytelling community regionaal uit te breiden.

Ook *Podium Sleutelwoord* bleef een vaste waarde binnen De Generator, met een reeks avonden en workshops gericht op poëzie en spoken word. Onder leiding van Joshua Snijders, Sander Labruyère en Marre Westerbeek groeide deze community verder als ontmoetingsplek voor jonge woordkunstliefhebbers en makers. De Generator vervulde bij beide initiatieven een faciliterende en productionele rol en droeg zo bij aan het versterken van deze bloeiende communities in Leiden. In 2026 kwam hier *Synoniem* bij, een collectief die dichtkunst toegankelijk maakt met wijkgerichte workshops en open mic avonden.

FAT festival legacy naar 26-28

Vanaf 2026 krijgt de samenwerking rond het Festival van het Andere Theater (FAT) een andere vorm. Theater Ins Blau – waarmee we vanaf 2019 het festival organiseerden – heeft aangegeven dat structureel artistiek wijkgericht werken niet binnen het eigen DNA past. Daarmee komt de samenwerking rond FAT tot een einde en zal het festival in deze vorm niet meer plaatsvinden. Voor Theater De Generator betekent dit echter niet dat de verbinding met Leiden Noord stopt. Integendeel: het werken in en met de wijk blijft een belangrijk onderdeel van onze artistieke en maatschappelijke praktijk. Ook zonder het label FAT willen we zichtbaar en aanwezig blijven in de wijk en blijven investeren in de relaties, samenwerkingen en netwerken die daar zijn opgebouwd.

Dit doen we onder andere via onze buurtmedewerker Cornelia Hefting, die ook binnen FAT al de rol van buurtmedewerker vervulde. Door hun blijvende aanwezigheid en contacten in de wijk kunnen we voortbouwen op het vertrouwen, de samenwerkingen en het lokale netwerk dat de afgelopen jaren is opgebouwd. Zo blijft de verbinding tussen Theater De Generator en Leiden Noord geborgd, ook nu FAT als festival niet meer bestaat.

In 2026 hebben we dit concreet voortgezet. Zo vond ons festival *Samen Goud* plaats bij buurthuis Het Trefpunt, waarmee we opnieuw een cultureel programma midden in de wijk realiseerden. Daarnaast organiseerden we onze TOR-kindermiddag twee keer in de wijk: bij Speeltuinvereniging Ons Eiland en bij de Turkse Arbeidersvereniging HTIB. Daarmee bouwen we voort op de werkwijze die binnen FAT is ontwikkeld: niet alleen activiteiten vóór de wijk organiseren, maar samen met bewoners en lokale organisaties aanwezig zijn op plekken waar mensen elkaar ontmoeten. De komende beleidsperiode willen we deze lijn voortzetten en de opgebouwde relaties en het vertrouwen verder verdiepen, zodat kunst en theater ook zonder FAT stevig verankerd blijven in Leiden Noord.

Programmering inspeland op actualiteiten en community initiatieven

Binnen de programmering keren ongeveer vijf keer per jaar thematische programma's terug die nauw aansluiten op de actualiteit en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit is zorgvuldig samengestelde programmering die niet alleen inspeelt op urgente onderwerpen, maar ook het gesprek met het publiek wil stimuleren en reflectie wil uitlokken. De programmering hiervan wordt niet langer dan vier maanden van tevoren vastgelegd om dicht bij de relevantie van de programmering te blijven. Deels zal dat programmering zijn die gekoppeld is aan een viering of herdenking, deels programmering dat nieuwswaardig is zoals de Gaza Monologen, die wij vlak na het uitbreken van de oorlog organiseerden i.s.m het landelijke initiatief Theater voor Gaza. De monologen werden gespeeld door professionele makers en deels ook amateurs voor wie het geweld daar persoonlijk relevant is, zoals Palestijnse Leidenaren en activisten.

Er zijn daarnaast in Nederland veel momenten in het jaar waarbij een groep mensen of onderwerp in de aandacht staat, zoals de nationale herdenking en viering van vrijheid op 4 en 5 mei. In samenwerking met bijvoorbeeld Theater Na de Dam worden voorstellingen geprogrammeerd die het verleden levend houden en tegelijkertijd ruimte bieden voor een kritische blik op het heden en de toekomst. Hierbij worden persoonlijke verhalen, historische context en actuele maatschappelijke vragen samengebracht in een breed en verdiepend aanbod. Bijvoorbeeld Werelddovendag, dat een prominente plaats krijgen in het programma, met de dovengemeenschap centraal. Met performances in gebarentaal en visuele kunst ontstaat ruimte om stil te staan bij de maatschappelijke positie van doven en slechthorenden, en thema's als inclusie, toegankelijkheid en identiteit te belichten. Zo draagt de programmering bij aan bewustwording, gelijkwaardigheid en verbinding tussen werelden. Deze programmering is kortom voortdurend in beweging en zoekt actief aansluiting bij wat er speelt in de samenleving, met als doel niet alleen te amuseren, maar ook te informeren, te confronteren en verbinding te creëren.

Daarnaast geeft Theater De Generator de plek aan geweldige nieuwe initiatieven die de programmering verbreden en verdiepen. Zo vonden de openbare bijeenkomsten van De Kleedkamer hun weg naar onze zaal: een Leidse mannenpraatgroep gericht op het ontleren van giftige mannelijkheid en het bouwen aan een inclusieve, menselijkere samenleving. Ook startte filmwetenschapper Dani van Duin met *Cultfilm*, een maandelijkse filmavond voor grensverleggende cinema, telkens ingeleid met een prikkelende introductie. Met De Talkshow Talkshow werd satire op de actualiteit gebracht en werd de toxische en verrechtsende kant van talkshows ontmaskerd in een energieke live-setting, terwijl het Buurtfeest, samen met lokale partners – zoals Troef en het Wevershuisje – , de wijk samenbracht met workshops, optredens en activiteiten voor alle leeftijden. Ook bieden we ruimte aan bijzondere projecten zoals in 2025 de

première van de theaterfilm *I don't F'ing Know Club* en het dansvijfluk *Every_body has a mother*, waarmee we nieuw publiek wisten te bereiken.

Faciliterende spil voor cultuur en maatschappelijke initiatieven in Leiden

Ons theaterpodium vervult een unieke en onmisbare faciliterende rol binnen de stad Leiden. Als enige volledig uitgeruste theaterpodium in de stad stellen wij onze ruimte, naast onze eigen programmering, structureel open voor maatschappelijke en culturele initiatieven. Daarmee bieden we laagdrempelig letterlijk en figuurlijk een podium aan makers, denkers, activisten en gemeenschappen die anders moeilijk of geen plek vinden binnen de reguliere culturele infrastructuur. Tegen een sociaal tarief, en wanneer nodig geheel kosteloos, verwelkomen wij een breed scala aan gebruikers: van amateurgezelschappen, professionele makers en wijkinitiatieven tot studenten, docenten en activisten. Op deze manier dragen wij actief bij aan het culturele en sociale weefsel van Leiden.

Komende jaren blijft Theater De Generator een levendige ontmoetingsplek voor makers en organisaties die onze zaal gebruiken voor repetities, lezingen, cursussen en opvoeringen. Zo vonden onder anderen Theaterwerkplaats Smit, Veenfabriek/Phi Nguyen, PS Theater, Studententoneelvereniging Cuculum, Netherlands Institute for Cultural Analysis, Film Forward, Wij Reizen Samen, Theater Imperium, Kunstshot en SSR-Theater hun weg naar onze ruimte. Daarnaast boden we plek aan bijvoorbeeld taal en danscursussen, waarmee we ook een breder en divers publiek aan ons wisten te verbinden.

Deze mix van initiatieven onderstreept de rol van De Generator als open huis voor experiment, ontwikkeling en ontmoeting in de stad. Zo blijven we niet alleen van waarde voor de stad, maar dragen we bij aan een inclusieve, toegankelijke en rechtvaardige culturele sector.

Bezoekersaantallen

Bezoekersaantallen Leiden

In 2025 wist Theater en Productiehuis De Generator opnieuw een breed en divers publiek te bereiken, verspreid over zowel eigen programmering als samenwerkingen en verhuuractiviteiten. De bezoekersaantallen laten een gezonde balans zien tussen culturele voorstellingen, participatieve activiteiten en besloten bijeenkomsten, wat de veelzijdige rol van De Generator binnen de Leidse en nationale culturele sector onderstreept.

Bezoekersoverzicht Theater en Productiehuis De Generator – 2025		
Categorie	Aantal bezoekers	Toelichting
Eigen culturele programmering	2.324	Voorstellingen georganiseerd door het theater zelf
Amateurvoorstellingen cultuur	1.185	Verhuur; openbaar
Lezingen, workshops, openbare repetities en film	265	Verhuur; openbaar
Besloten activiteiten	612	Cursussen, repetities, partijtjes en vergaderingen; besloten.
Openbare niet culturele activiteiten	82	O.a. Peer groups
Totaal aantal bezoekers culturele voorstellingen	3.509	
Totaal aantal bezoekers inclusief besloten voorstellingen en verhuringen	4.468	

Bezoekersaantallen landelijk

In 2025 tourde de Generator-theaterproductie NUL door het land. Met 13 speelbeurten bereikte deze voorstelling in 2025 517 bezoekers.

Hoeveelheid programmering en artiesten

In 2025 programmeerden we in onze theaterzaal 58 dagen en 92 gezelschappen en individuele artiesten.

2026–2028

De volgende stap is niet simpelweg meer activiteiten organiseren. De opgave is om de groei zo te organiseren dat kwaliteit, draagkracht, Fair Pay, publieksontwikkeling en maatschappelijke impact elkaar versterken.

Productiehuis

Het productiehuis van Theater De Generator is een plek gebleken waar makers de ruimte krijgen om zowel kort- als langlopende voorstellingen te ontwikkelen en te verdiepen. Professionele theatermakers onderzoeken hier nieuwe vormen van podiumkunst, met maatschappelijke betrokkenheid en publieksactivatie als vertrekpunt. De Generator ondersteunt hen niet alleen met repetitieruimte, maar ook met artistieke, zakelijke, productionele en PR-begeleiding, evenals bij de organisatie en uitvoering van tournees. De premières van deze producties vinden plaats in het eigen theater, waar makers worden ontvangen met aandacht, zorg en een sterke onderlinge solidariteit.

Binnen het werkproces staat intensieve begeleiding centraal, gericht op het ontwikkelen van kwalitatieve voorstellingen met maatschappelijke impact. Onder leiding van Jonny Tudor en Jurrien van Rheenen werken makers volgens een eigen ontwikkelde visie op geëngageerd theatermaken. Vanuit het artistieke idee van de maker wordt het 'waarom' van de voorstelling onderzocht en verdiept, onder meer door gesprekken met ervaringsdeskundigen en studie van maatschappelijke en activistische contexten. Deze methode stimuleert een kritische blik op bestaande structuren, het werken met diverse teams en het actief betrekken van betrokkenen tijdens het maakproces. Reflectie, evaluatie en het formuleren van concrete impactdoelen vormen daarbij een doorlopende leidraad.

2026-2028

Productiehuis De Generator is tussen 2026 en 2028 het productiehuis van twee tourende producties, buurtwerk/community building zoals eerder beschreven en minimaal een vijftal kleinere producties gekoppeld aan de context programmering.

De productiviteit van ons productiehuis afgelopen jaren is, met de middelen die beschikbaar waren, bijzonder groot en impactvol te noemen. Het is inspirerend om te zien hoe ambitie en noodzaak kunnen leiden tot krachtige resultaten. Met een meerjarenplan waarbij inspanning, middelen en uitkomst meer in balans staan, kunnen we gezondere keuzes maken om ons productiehuis duurzamer te laten voortbestaan.

De voorstelling NUL van Dylan Nieuwland

In 2025 werd deze voorstelling onder het productiehuis gemaakt en tourt het in seizoen 2025-2026 op minstens tien plekken in Nederland, deels verbonden aan het Oproer netwerk.

Leidse theatermaker Dylan Nieuwland (1995) is “een lager geschoolde kunstenaar met een brandend minderwaardigheidscomplex”. Vanuit zijn mbo-theater achtergrond probeert hij zich een weg te banen in de hoger geschoolde theaterwereld, en doet met zowel zijn dagelijkse werkpraktijk, als met de inhoud van zijn voorstellingen een poging om de sprong over de klasse-kloof van verschillende diploma’s en achtergronden te maken. Een worsteling die hij niet alleen in de theaterwereld ziet, maar ook in het dagelijks leven van de vrienden en familie in zijn milieu. Die in tegenstelling tot hem “hun leven niet vergooien aan iets als kunst proberen te maken, maar wel gewoon nuttig werk zijn gaan doen”.

Dylan heeft van 2024 tot 2027 het Leids Makersstipendium gekregen en is als maker o.a. verbonden aan De Generator, waar hij zowel op maatschappelijk als artistiek vlak zijn thuis heeft gevonden. Eerder maakte hij *How to be a (Wo)(Man)*, *Heet Spul*, organiseerde hij het NUL-Festival over zijn waardeloosheid als kunstenaar en “knalde hij een breed Leids publiek tot in de vroege ochtend kapot” in de techno-rave-club-nacht-theater-performance-crossover *I DONT F*CKING KNOW CLUB* in de Leidse club de Wibar, waar hij ook als DJ aan verbonden is.

NUL is een tekstvoorstelling, doorvlochten met de elementen die kenmerkend zijn voor Dylans werk: elektronische muziek, humor, de club scene en visueel absurdisme. In de voorstelling worstelen, debatteren en ruziën twee spelers over de vraag of je als kunstenaar iets waard bent voor de maatschappij, en of je dat ook bent als je geen glanzend diploma op zak hebt. Hoe maak je kans in het culturele veld als je geen breed netwerk of vriendenkring overhoudt aan je opleiding? Als je geen gevestigde naam op je cv hebt staan? Wat doet het met je zelfvertrouwen als een programmeur of regisseur vier keer 'welke?' vraagt wanneer je je theaterschool noemt? Deze meta-vraag, die als kunst in eerste instantie alleen over kunst lijkt te gaan, is een opstap naar het grotere thema in de maatschappij: wat Dylan en zijn acteurs in de theaterwereld voelen, is volgens hen in de rest van het land net zo. Tegen welke onzichtbare muren lopen lager geschoolde mensen aan, waarvan hoger opgeleiden niet doorhebben dat ze die opwerpen? En zijn er niet veel meer onzichtbare muren en labels, waar we onnodig veel waarde aan toekennen in de maatschappij, en die de kloven tussen klassen groter maken? "Zijn we niet onmerkbaar aan het afglijden in een Westerse, kapitalistische, neo-liberale klasse-apocalyps? Misschien beter terug naar nul, daar waar niks gemeten wordt."

Dylan maakte eerder onder de vleugels van Theater De Generator in acht werkdagen de korte voorstelling Waardeloos, die vanuit hetzelfde concept vertrekt. Deze dient als *proof of concept* voor de toekomstige avondvullende voorstelling.

De voorstelling De Ontvoering van Cees D. van Jonny Tudor

In 2027 wordt deze voorstelling onder het productiehuis gemaakt en speelt het in seizoen 2027-2028. In het maakproces wordt onderzocht of de voorstelling, volgens het Duitse model, twee maanden exclusief in De Generator kan spelen. Gezien het specifieke thema, is het een waardevolle

kans om publiek kennis te laten maken met onze geëngageerde locatie, het gebouw en de bijbehorende gemeenschap.

Theatermaker Jonny Tudor (1980) groeide op met lege koelkasten en de dagelijkse realiteit van overleven als vaste metgezel. In hun volwassen leven lijkt er weinig veranderd, behalve dan dat hen tegenwoordig in de theatersector werkt. Of nou ja – precair balancerend op de rand van bestaanszekerheid, net als zoveel andere kunstenaars. Terwijl directeurs salarissen van €150.000 binnenslepen, blijven de makers zelf – de mensen die de zalen vullen met verhalen, emotie en verbeeldingskracht – hangen in structurele onzekerheid, flexibel werkend van project naar project, met een onzichtbare muur van klasse, netwerk en afkomst tussen henzelf en die rijkelijk betaalde bestuurskamers.

Het is precies deze scheve realiteit die Jonny in zijn nieuwste voorstelling *De Ontvoering van Cees D.* fileert. In deze gitzwarte komedie besluit een door armoede gefrustreerde maker dat woorden niet langer genoeg zijn. Na weer een zoveelste vergadering met witte, cultureel geprivilegieerde collega's – waar de inkomensverschillen aan tafel absurder zijn dan de notulen – knapt er iets. Jonny's personage grijpt in een onhandige opwelling naar het ultieme machtsmiddel: hij ontvoert Cees Debets, directeur van Het Nationale Theater, en eist losgeld. Wat begint als een wanhoopsdaad, ontspoot in een absurde, bijtend humoristische kettingreactie waarin armoede niet alleen wordt aangeklaagd, maar de mensen erachter ook liefdevol omarmt en erkent.

De voorstelling wordt gemaakt met makers en acteurs verbonden aan De Generator en balanceert moeiteloos tussen maatschappelijk pamflet en anarchistische klucht, met invloeden van Dario Fo's politieke komedie en de compromisloze energie van punk- en popmuziek. Jonny gebruikt humor als wapen, niet om te verzachten, maar om pijnlijk duidelijk te maken hoe de theatersector, net als de bredere maatschappij, zijn ongelijkheid in stand

houdt. Met de eerder genoemde methodiek, wordt bij het maakproces kritisch gekeken naar het doel en de diepere lagen van de voorstelling, wordt er onderzoek gedaan naar armoede, wordt de geschiedenis in gedoken en samenwerking gezocht met sociologen en ervaringsdeskundigen.

De Ontvoering van Cees D. is niet alleen een aanklacht tegen het systeem, maar ook een liefdesbrief aan iedereen die zich onderaan de ladder bevindt. Aan de makers die met tape en touw hun decors opbouwen en aan de schoonmaker van de Stadsgehoorzaal. Essentieel is daarbij dat de voorstelling publiek activeert dat zelf armoede niet kent – voor een eerlijkere samenleving.

Jonny Tudor, inmiddels ruim twintig jaar actief als theatermaker, performancekunstenaar en activist, heeft in zijn carrière niet alleen talloze makers gecoacht en les gegeven op bijvoorbeeld de HKU maar heeft hij o.a. gespeeld bij Open Clasp Company (UK), werd in het begin van hun loopbaan onder de vleugels genomen door regisseur Anil Jagdewsing (o.a. Dood Paard en Mime Groep Amsterdam) en werd bekroond voor hun spel in o.a. Waarom het Kind in de Polenta Kookt (regie: Dorothea Nikiporczyk). Ook maakte hij bijvoorbeeld een confronterende voorstelling over wit privilege op De Parade en stond zijn performancekunst o.a. in Los Angeles.

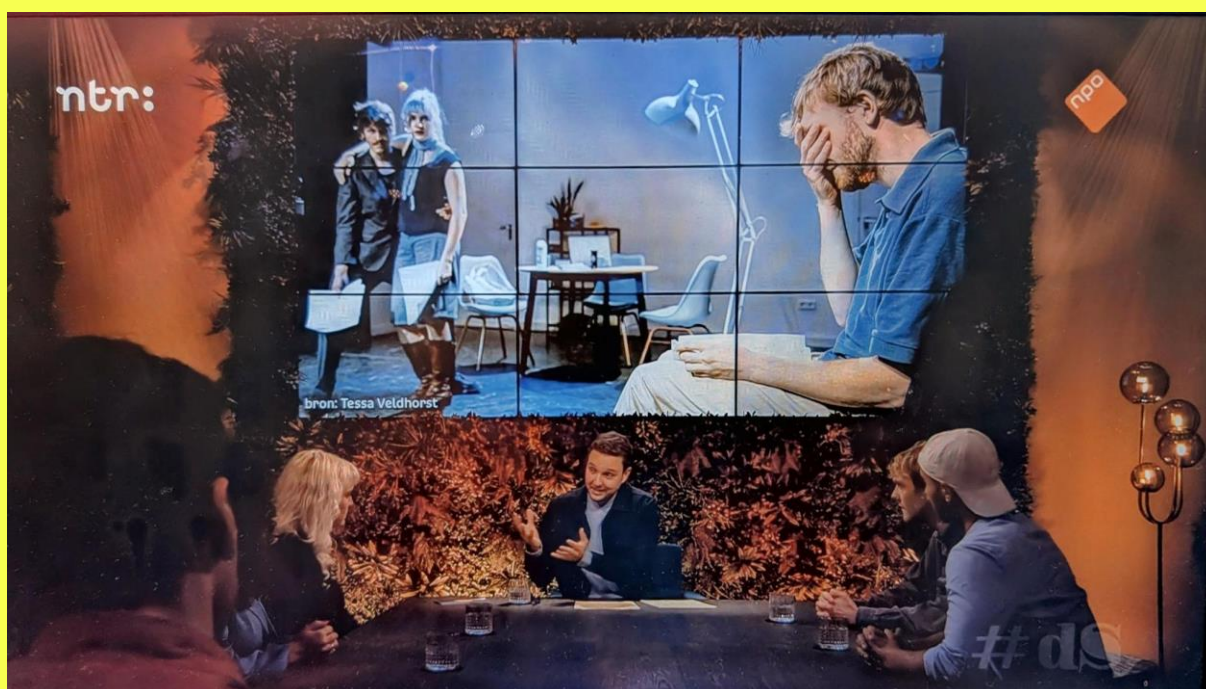
Vanuit zijn levenservaringen – het opgroeien in een communistisch dictatuur, het leven als vluchteling in Nederland, armoede, racisme en de zoektocht naar identiteit als trans persoon – bouwde Jonny letterlijk en figuurlijk zijn eigen plek in het theater en leerde dat overleven soms begint bij het creëren van je eigen ruimte –en bleef zichzelf trouw in een sector waar gelijkheid soms niet verder lijkt te reiken dan een goed geformuleerd beleidsplan.

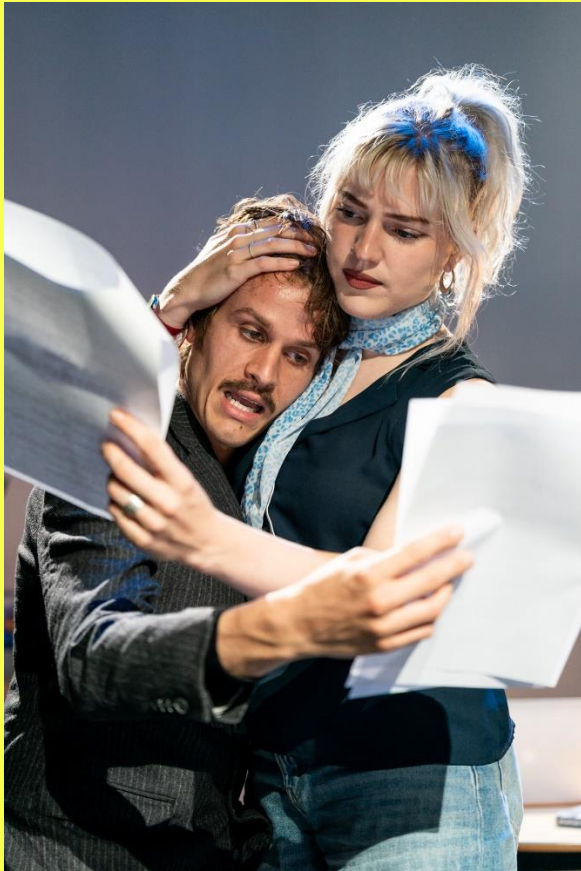
Met De Ontvoering van Cees D. laat hij zien dat kunst nog steeds het scherpste gereedschap is voor systeemverandering.

THEATER ★★★★★

A man with a beard, wearing a dark green polo shirt and khaki pants, sits in the foreground, looking down with his hand to his face in a distressed or thoughtful pose. In the background, two women stand together; one is wearing a dark jacket and the other a blue dress, both holding white papers. The setting is a dimly lit room with a desk, a lamp, and some plants.

Vanaf links: Jurjen Zeelen, Maartje Braakman en Dylan Nieuwland in 'Nul'. De Schaapjesfabriek/Tessa Veldhorst

Korte producties contextprogrammering

Binnen ons productiehuis willen we vernieuwend en maatschappelijk relevant theater de ruimte geven om te ontstaan en te groeien.

Tegelijkertijd voelen we de verantwoordelijkheid om dit op een duurzame en eerlijke manier te doen. In de afgelopen jaren zijn verschillende kwalitatieve en maatschappelijk relevante voorstellingen tot stand gekomen tegen een laag honorarium, waarbij makers veel ondersteuning kregen van de Generator-crew. Dit gebeurde deels op vrijwillige basis en door extra inzet van medewerkers. Hoewel deze werkwijze waardevolle producties heeft opgeleverd, past zij niet bij onze visie op Fair Pay en duurzame samenwerking met makers. Daarom bouwen we de komende beleidsperiode aan een structurele productievorm waarin ruimte voor

experiment en ontwikkeling samengaat met een eerlijke vergoeding en duidelijke wederkerigheid.

Naast onze tweejaarlijkse grotere producties zetten we een structuur voort die de afgelopen jaren organisch is gegroeid. Jaarlijks krijgen vijf makers de ruimte om nieuw werk te ontwikkelen rondom de maatschappelijke en artistieke thema's die binnen onze contextprogrammering centraal staan. Het uitgangspunt is onderzoek: samen met lokale organisaties en gemeenschappen onderzoeken makers een thema en zoeken zij naar een theatrale vorm waarin ontmoeting en actieve betrokkenheid van het publiek centraal staan.

Voor dit onderzoek krijgen makers een werkbudget om gedurende tien dagen zelfstandig te werken. Vervolgens werken zij vier dagen samen met twee professionele kunstenaars of andere deskundigen, bijvoorbeeld muzikanten, acteurs of vormgevers, aan een onderzoekspresentatie. Daarnaast is er een productiebudget van €750. De makers ontvangen daarmee niet alleen ruimte en middelen om hun ideeën te ontwikkelen, maar worden ook betaald voor hun bijdrage en presentatie.

De uitkomsten van deze coproducties worden gepresenteerd tijdens een van onze zes contextprogrammeringen. Zo krijgen makers een laagdrempelige mogelijkheid om nieuw werk te testen voor publiek en ontstaat er een directe verbinding tussen artistiek onderzoek, maatschappelijke thema's en de lokale gemeenschap. De coproducties komen nadrukkelijk tot stand in samenwerking met lokale organisaties en gemeenschappen die betrokken zijn bij het betreffende thema. Hierdoor is het onderzoek niet alleen geïnspireerd op de praktijk, maar ontstaat het vanuit een daadwerkelijke uitwisseling met de mensen en plekken waar de thematiek leeft.

We willen de ontwikkeling van deze makers vervolgens ook buiten de muren van de Generator ondersteunen. Per maker zoeken we minimaal drie speel- of presentatiemogelijkheden buiten onze eigen organisatie. Dit kan bij de betrokken lokale organisaties zijn, maar ook bij theaters en presentatieplekken in andere steden die ruimte bieden aan work-in-progress, experiment en nieuw werk. Bij deze speelplekken zoeken we opnieuw samenwerking met lokale organisaties rondom publieksbenadering. Zo krijgen makers de kans om hun werk verder te ontwikkelen, terwijl de maatschappelijke gesprekken die aan het onderzoek ten grondslag liggen ook op andere plekken kunnen worden gevoerd.

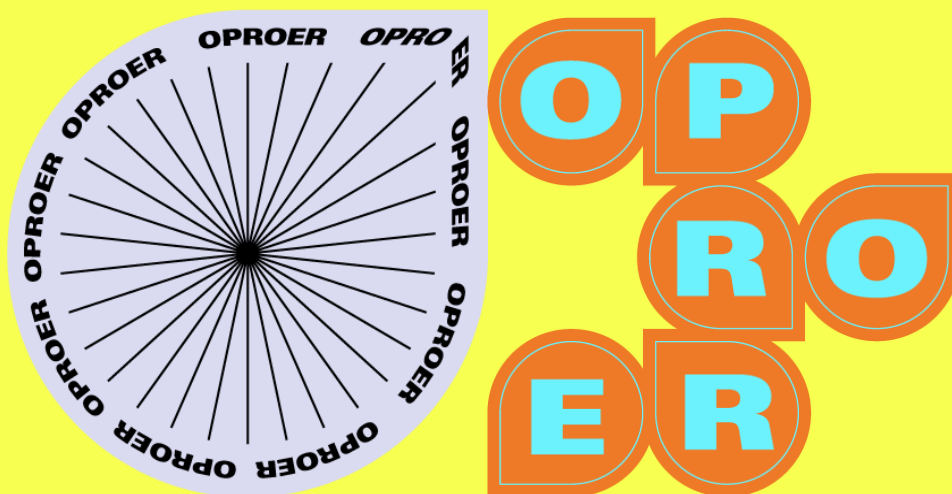
Wanneer een onderzoekspresentatie succesvol blijkt en er potentie is voor verdere ontwikkeling, bekijken we samen met de maker welke vervolgstap passend is. Dat kan betekenen dat we de maker in contact brengen met andere producenten, theaters of collega's uit de sector, maar ook dat we gezamenlijk onderzoeken of het werk kan uitgroeien tot een avondvullende productie binnen ons eigen productiehuis. Op deze manier vormt de kleine coproductie een mogelijke eerste stap in een langer artistiek traject.

Zo ontstaat binnen het productiehuis een duurzame ontwikkellijn voor makers: van onderzoek en experiment, via presentatie en ontmoeting met publiek, naar verdere ontwikkeling en eventueel een volwaardige productie. Daarmee combineren we onze rol als productiehuis met onze verantwoordelijkheid om makers eerlijk te betalen, artistieke risico's mogelijk te maken en maatschappelijke impact ook buiten de muren van de Generator te realiseren.

OPROER – hét podium voor talent

Zoals eerder benoemd is Theater en Productiehuis De Generator aangesloten bij Oproer. OPROER is het podium voor talent. De theatersector staat onder druk, waardoor het voor startende makers lastig is om zichtbaar te worden en zich artistiek te ontwikkelen. Negen productiehuizen – Likeminds, Podium Bloos, Werkplaats Walhalla, Karavaan, VIA ZUID, Theater De Generator, De Nieuwe Oost, Explore the North en Grand Theatre – bundelden hun krachten en lanceerden eind 2023/2024 samen OPROER. OPROER biedt jonge theatermakers ruimte om te spelen, te groeien en een publiek op te bouwen. Door samen te werken vergroten we het aantal speelplekken in heel Nederland en brengen we vernieuwend werk onder de aandacht. Zo bouwen we aan een community waarin makers, publiek en theaters met elkaar in contact komen en samen groeien. Ieder huist droeg vanaf 2025 per seizoen één maker aan die, gefinancierd door het VriendenLoterij Fonds een theatervoorstelling maakt tussen 2025–2027. Deze voorstelling tourt langs de podia van de aangesloten partners. Daarnaast biedt het netwerk de mogelijkheid om sneller makers van elkaars huizen te programmeren die niet binnen Oproer gemaakt worden – vanwege het snelle schakelen en het vertrouwen in elkaars kwaliteit.

Financiën – Een gezonde basis voor verdere groei

De Generator is de afgelopen jaren stap voor stap gegroeid van een grotendeels vrijwillig initiatief naar een professioneel podium, productiehuis en broedplaats met een stevige artistieke en maatschappelijke positie in Leiden. Deze ontwikkeling is zichtbaar in zowel de omvang en diversiteit van onze activiteiten als in ons publieksbereik, onze samenwerkingen en onze financiële positie. In 2025 bereikten we met onze activiteiten 4.468 bezoekers en trokken we met de tour van *NUL* nog eens 517 bezoekers buiten Leiden. Tegelijkertijd namen de totale baten en eigen inkomsten toe en konden we het jaar afsluiten met een positief exploitatieresultaat, dat aan de algemene reserve is toegevoegd. Daarmee is onze financiële basis versterkt en is er ruimte ontstaan om de komende jaren gericht verder te professionaliseren.

Deze groei is echter niet vanzelfsprekend geweest. De Generator heeft de afgelopen jaren met relatief beperkte structurele middelen een omvangrijk programma gerealiseerd. Dit was mogelijk dankzij de grote betrokkenheid van makers, medewerkers en vrijwilligers, het vertrouwen van tientallen fondsen en partners en door veelvuldig te investeren in de organisatie, vaak ook door gekapitaliseerde uren en extra inzet van het team. De financiële middelen van de gemeente waren daarbij tot nu toe niet altijd in verhouding tot de functie die De Generator inmiddels in Leiden vervult. De cijfers over 2025 laten daarmee niet alleen groei zien, maar ook een belangrijke spanning: onze artistieke en maatschappelijke ambities zijn groter geworden dan de structurele financiële basis waarop we deze tot nu toe hebben gerealiseerd.

De meerjarige subsidie van de Gemeente Leiden voor 2026–2028 is daarom van grote betekenis. Met deze steun kunnen we een eerste

noodzakelijke stap zetten in het structureel versterken van de organisatie en het beter in balans brengen van middelen, verantwoordelijkheden en ambities. De komende periode staat dan ook in het teken van gecontroleerde groei: niet simpelweg meer activiteiten organiseren, maar de organisatie zo versterken dat de kwaliteit, continuïteit en arbeidsvoorwaarden kunnen meegroeien met onze praktijk.

Van vrijwillige inzet naar Fair Pay

Een belangrijk onderdeel van deze ontwikkeling is de verdere invoering van Fair Pay en Fair Practice. Begin 2025 heeft het team een gezamenlijke dag besteed aan het concreet maken van Fair Practice binnen de organisatie. Solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen vormen daarbij belangrijke kernwaarden.

Als voormalige, ongewilde vrijwilligersorganisatie vinden we het in het bijzonder belangrijk om verantwoordelijkheid te nemen voor een eerlijke vergoeding van het werk dat binnen De Generator wordt verricht. We willen niet langer structureel afhankelijk zijn van onbetaalde inzet of extra uren om onze artistieke en maatschappelijke ambities mogelijk te maken. Tegelijkertijd kunnen we de omslag naar volledige Fair Pay niet in één keer maken. Daarom hebben we een groeimodel opgesteld waarin we de honorering van medewerkers en makers stapsgewijs verhogen, met de CAO Nederlandse Podia als belangrijke richtlijn.

De meerjarige gemeentelijke subsidie maakt de eerste stap mogelijk. Vooralsnog werken we daarbij grotendeels met zzp'ers; vanaf 2029 streven we ernaar om, waar passend, toe te groeien naar loondienst. De verhoging van de structurele middelen geeft ons bovendien een sterkere positie richting landelijke fondsen, die regelmatig verwachten dat gemeentelijke financiering als basis of matching aanwezig is. Tegelijkertijd investeren we in het vergroten van eigen inkomsten, fondsenwerving, donateurs en

sponsoren, zodat we ook de volgende stappen in de professionalisering kunnen zetten.

Fair Practice gaat voor ons daarnaast niet alleen over geld. Iedereen die bij De Generator komt werken, voert een kennismakingsgesprek met de artistieke en zakelijke leiding waarin wederzijdse verwachtingen worden besproken. We willen actief bewaken dat het werk binnen de beschikbare uren kan worden uitgevoerd en medewerkers ondersteunen bij het vinden van een gezonde balans. De komende jaren zullen we daarom duidelijke kaders stellen voor wat we wel en niet kunnen doen. Niet maximale productie is het uitgangspunt, maar het duurzaam inzetten van de beschikbare middelen en mensen om zoveel mogelijk artistieke en maatschappelijke waarde te creëren.

Versterking van het team

Om de groei van de organisatie te kunnen dragen, wordt het team de komende jaren gericht versterkt. Vanaf september 2025 wordt directeur en artistiek leider Jonny Tudor bijgestaan door Jurrien van Rhenen als artistiek producent. Roos-Marijn van Kinkel versterkt de zakelijke ondersteuning en Cornelia Hefting groeit door van productieassistent naar productieleader. Daarmee ontstaat een steviger organisatorisch fundament onder de artistieke praktijk.

Deze uitbreiding is niet alleen bedoeld om meer werk te kunnen verzetten, maar juist om verantwoordelijkheden beter te verdelen en de kwaliteit en continuïteit van de organisatie te bewaken. De professionalisering van het team gaat daarom hand in hand met de invoering van Fair Pay. We investeren eerst in de noodzakelijke capaciteit en werken vervolgens stapsgewijs toe naar een structureel passende honorering.

Ook binnen onze programma's bouwen we deze lijn door: de activiteit floreerde en groeide met meer dan 90% ten opzichte van 2023. Dit bevestigt dat professionalisering niet tegenover community en vrijwillige

betrokkenheid staat, maar deze juist kan versterken. Vrijwilligers en gemeenschappen blijven een belangrijke rol spelen, maar we willen voorkomen dat zij structurele functies of verantwoordelijkheden dragen die eigenlijk professioneel moeten worden ingevuld.

Groei van eigen inkomsten

Naast structurele subsidies blijft het vergroten en diversifiëren van onze eigen inkomsten een belangrijk onderdeel van onze strategie. De kaartverkoop laat de afgelopen jaren een duidelijke groei zien. Tussen 2023 en 2025 is de kaartverkoop met ongeveer 45% toegenomen. Deze ontwikkeling hangt samen met de toenemende naamsbekendheid van De Generator, verbeterde publiciteit, geleidelijke prijsindexatie en het feit dat onze zaal steeds vaker de optimale publieksomvang nadert. De invoering van de Stadspasregeling helpt bovendien om de financiële drempel voor bezoekers te verlagen zonder dat gratis of sterk gereduceerde kaarten volledig ten laste komen van onze eigen exploitatie.

Toegankelijkheid blijft daarbij belangrijk. Een deel van onze programmering is gratis of werkt met gereduceerde tarieven, bijvoorbeeld voor mensen met een laag inkomen en bij buurt- en kinderactiviteiten. Daarnaast bieden we support tickets aan, waarmee bezoekers die meer kunnen en willen betalen bijdragen aan de toegankelijkheid voor anderen.

Ook de verhuur van onze zaal groeit. Door toenemende bekendheid, gerichte PR en terugkerende huurders wordt De Generator steeds meer gevonden als plek voor bijeenkomsten en activiteiten. Sponsoring en donateurs vormen een verdere groeimogelijkheid. Met het programma 'Vrienden van De Generator' willen we deze inkomsten de komende jaren laten groeien en specifiek voor De Tor zoeken we naar filantropische partners die culturele toegankelijkheid voor kinderen willen ondersteunen.

Fondsenwerving blijft noodzakelijk voor de realisatie van specifieke programma's en projecten. Tegelijkertijd streven we naar een steeds

breder mix van inkomsten, zodat we minder kwetsbaar zijn voor schommelingen in afzonderlijke fondsen of projectsubsidies.

Een groeiende organisatie met een realistisch tempo

De begroting voor 2026–2028 weerspiegelt daarmee een organisatie die groeit, maar die bewust kiest voor een beheerst tempo. De stijgende lasten zijn voor een belangrijk deel het gevolg van keuzes die we noodzakelijk vinden: Fair Pay, versterking van het team, professionele honorering en begeleiding van makers en communities en realistische huisvestings- en productiekosten. Deze lasten moeten worden gedragen door een combinatie van gemeentelijke subsidie, private fondsen, eigen inkomsten, verhuur, kaartverkoop, sponsoring en nieuwe inkomstenbronnen.

Daarbij zijn er duidelijke kansen. De groeiende kaartverkoop, toenemende zaalverhuur, bijvoorbeeld de verdere ontwikkeling van De Tor workshops en de uitbreiding van onze fondsen- en sponsorwerving bieden mogelijkheden om de eigen inkomsten verder te laten groeien. Tegelijkertijd blijven we alert op risico's zoals afhankelijkheid van projectfondsen, fluctuaties in uitkoopinkomsten en de beperkte schaalbaarheid van vrijwillige inzet.

De financiële groei is voor ons dan ook geen doel op zichzelf. Een gezonde financiële basis stelt ons in staat om de artistieke en maatschappelijke functie die De Generator inmiddels vervult op een duurzame manier te blijven uitvoeren. De komende beleidsperiode gebruiken we de extra structurele ruimte daarom om de organisatie achter de activiteiten mee te laten groeien: met een sterker team, eerlijkere vergoedingen, een grotere financiële weerbaarheid en duidelijke grenzen aan wat we van medewerkers en vrijwilligers vragen. Zo bouwen we verder aan een professioneel en toegankelijk podium, productiehuis en broedplaats dat ook op de lange termijn van grote betekenis is voor makers, activisten, publiek, de stad Leiden en een betere wereld dan hoe wij die hebben aangetroffen.

THEATER DE GENERATOR

© 2025 Jonny Tudor & het Generator Collectief — Beleidsplan 2026–2028